

SB-3921

M. R. S. (Sem. I) Examination
March / April – 2011
Rural Economic Environment

Time : Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
M. R. S. (Sem. 1)

Name of the Subject :
Rural Environment

Subject Code No. : **3 9 2 1** Section No. (1, 2,.....): **1&2**

Seat No. :

Student's Signature

(૨) વિભાગ-૧ અને વિભાગ-૨ માટે અલગ ઉત્તરવહી લેવી.

વિભાગ - ૧

૧ કૃષિક્ષેત્રે અપનાવાયેલાં માળખાકીય પગલાં અને ટેકનોલોજીકલ પગલાં ૧૫
વિષે ચર્ચા કરો તેમજ ભારતીય કૃષિક્ષેત્રે વર્તમાન સમયમાં શું કરવું જરૂરી છે
તે અંગે તમારા મંતવ્યો રજૂ કરો.

અથવા

૧ ગ્રામીણ અર્થતંત્ર અને શહેરી અર્થતંત્ર વચ્ચેના તફાવતો જણાવી વર્તમાન ૧૫
સમયમાં આ બેઉ પ્રકારના અર્થતંત્રો વચ્ચેના તફાવતો ઘટતા જાય છે તે
બાબત તપાસો.

૨ વધુ વસ્તીના લાભો (Population dividend) મેળવવા આપણે ૧૦
શા પગલાં ભરવા જોઈએ તેની ચર્ચા કરો.

૩ “ગરીબી એ માનવ સર્જીત ઘટના છે અને તે દૂર કરવા રાજકીય ૧૦
ઈચ્છાશક્તિ જરૂરી છે. ” વિધાનની યથાર્થતા તપાસો.

વિભાગ - ૨

- ૪ ઉદારીકરણને પગલે રોજગારીની સ્થિતિ અને ગુણવત્તા પર પડેલી અસરોની ચર્ચા કરી ગ્રામ્ય મજૂરોના શહેર તરફી સ્થળાંતરની ઘટના માટેના કારણો તપાસો. ૧૫

અથવા

- ૪ “ગ્રામીણ બેકારીને સમજવી તેમજ માપવી કઠિન છે.” વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૫
- ૫ રોજગારીની ખાત્રી આપતો કાર્યક્રમ અને માહિતી મેળવવાનો અધિકાર એ ગ્રામીણ વિકાસ સાધવામાં શું ભૂમિકા ભજવી શકે તેની ચર્ચા કરો. ૧૦
- ૬ શું તમે માનો છો કે ‘બાળ મજૂરી’ અને ‘બંધનયુક્ત મજૂરી’ એ ભારત માટે કલંકરૂપ છે ? શા માટે ? આ બેઉ બાબતે આપણે શા પગલાં લેવા જોઈએ ? ૧૦